

Dagens tema:

Kodegenerering

- ▶ Array-er
- ▶ Funksjoner og kall
- ▶ Hovedprogrammet
- ▶ Noen siste gode råd

Versjonskontroll

- ▶ CVS og Subversion

Generelt om variable

I vår kompilator får *alle* variable fast plass i minnet.

- + Det forenkler kodegereringen.
- + Det gjør det enklere å finne feil.
- Vi kaster bort en del plass.
- Lengden av array-er må være kjent under kompileringen.
- Vi kan ikke ha rekursive funksjoner.

Array-er

Deklarasjon av array-er

Når programmet deklarerer en array, må kompilatoren vår sette av plass til det oppgitte antallet elementer

```
int x;
int a[10], v;
```

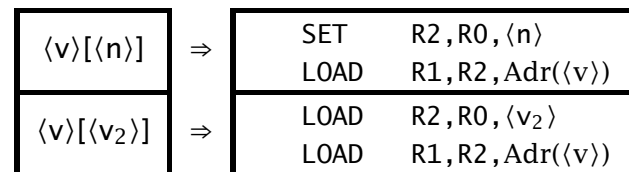
gir følgende kode:

```
Code 5:          RES      1 # int x
Code 6:          RES     10 # int a[10]
Code 16:         RES      1 # int v
```


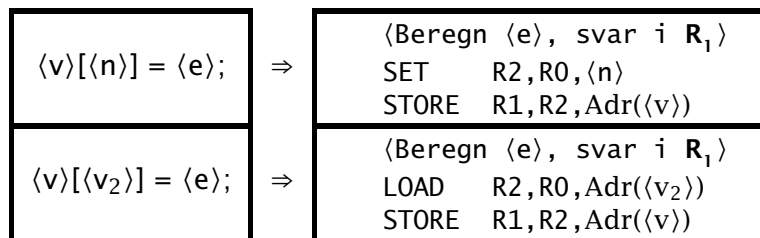
Oppslag i array-er

Oppslag i array-er er enkelt takket være fleksibiliteten i Rask-koden.

Oversikt o	Kodegenerering ooo●oooooooooooo	Subversion oooooooooooooooo	Til slutt o
Array-er			

Det er like enkelt for tilordning til array-elementer:

Oversikt o	Kodegenerering oooo●oooooooooooo	Subversion oooooooooooooooo	Til slutt o
Array-er			

```
a[x] = -2;
v = a[10] + 1;
```

genererer følgende kode

```
Code 21: 201000000000002 SET      1 0      2 #      2
Code 22: 501000000000001 SUB      1 0      1 # R1 = -
Code 23: 102000000000005 LOAD      2 0      5 # R2 = x
Code 24: 301020000000006 STORE     1 2      6 # a[...] =
Code 25: 202000000000010 SET      2 0     10 # R2 = 10
Code 26: 101020000000006 LOAD      1 2      6 # <load variable
Code 27: 203010000000000 SET      3 1      0 # <save operand>
Code 28: 201000000000001 SET      1 0      1 # R1 = 1
Code 29: 401030000000001 ADD       1 3      1 # +
Code 30: 301000000000016 STORE     1 0     16 # v =
```

Legg merke til at vi *ikke* sjekker om indeksen er lovlig.

Oversikt o	Kodegenerering oooo●oooooooooooo	Subversion oooooooooooooooo	Til slutt o
Funksjoner			

Funksjoner

Den enklest mulige funksjonen (og et kall på den) ser slik ut:

```
func f() { }
func main () { f(); }
```

Den genererte koden ser slik ut:

```
Code 3:          RES          1 # <return address> in f
Code 4:          RES          1 # <refuge for R3> in f
Code 5: 331000000000003 STORE 31 0   3 # <save return address>
Code 6: 303000000000004 STORE  3 0   4 # <save R3>
Code 7: 103000000000004 LOAD  3 0   4 # <restore R3>
Code 8: 131000000000003 LOAD 31 0   3 # <restore return address>
Code 9: 170000000000000 RET   0 0   0 # return (from f)

Code 14: 160000000000005 CALL  0 0   5 # f(...)
```


Oversikt o	Kodegenerering oooo●oooooooooooo	Subversion oooooooooooooooo	Til slutt o
Funksjoner			

Vi finner følgende elementer:

Kallet

Kallet skjer enkelt ved å generere en CALL. Adressen er alltid kjent. (Hvorfor?)

Start av prosedyren

Når prosedyren kalles, ligger returadressen i R_{31} -registeret. Vi må ta vare på den (hvorfor?) og trenger en egen variabel til det.

Register R_3

Vi må også ta vare på R_3 . (Hvorfor? Hvorfor ingen andre registre?)

Oversikt	Kodegenerering	Subversion	Til slutt
o	oooooooo●oooooooo	oooooooooooooooo	o
Funksjoner			

Avslutning av prosedyren

Et tilbakehopp må skje til den lagrete returadressen.

```
LOAD R3,R0,(lagret R3)
LOAD R31,R0,(lagret returadresse)
RET
```


Oversikt	Kodegenerering	Subversion	Til slutt
o	oooooooo●oooooooo	oooooooooooooooo	o
Funksjoner			

Konvensjonen sier at parameterens verdi skal overføres i registrene $R_{11} - R_{14}$.¹

Kall Ved kallet må vi sørge for at parametrene er i de riktige registrene.

Start Når funksjonen starter, må den legge parametrene i egne variable. (Hvorfor?)

Underveis Mens koden i funksjonen utføres, er parametrene helt vanlige variable.

Avslutning —

¹Denne formen for parameteroverføring kalles *verdioverføring*.

Oversikt	Kodegenerering	Subversion	Til slutt
o	oooooooo●oooooooo	oooooooooooooooo	o
Funksjoner			

Parametre

Vi kan gi funksjonen 0-4 parametre:

```
func fa (int aa)
{
}

func fd (int da, int db, int dc, int dd)
{
}

func main ()
{
    fa(1); fd(1, 2, 3, 4);
}
```


Oversikt	Kodegenerering	Subversion	Til slutt
o	oooooooo●oooooooo	oooooooooooooooo	o
Funksjoner			

Resultatverdi

Funksjoner har også en resultatverdi:

```
func pi ()
{
    return 3;
}

func main ()
{
    int a; a = pi();
}
```


Resultatverdien skal overføres i R_1 -registeret.

Kall —

Start —

Underveis return-setningen gjør to ting:

1. Beregner uttrykket og legger svaret i R_1 -registeret
2. Hopper til slutten av funksjonen (Denne hoppadressen er foreløpig ukjent og må oppdateres senere.)

Etterpå Resultatverdien ligger i R_1 -registeret hvor den skal være.

NB!

Det kan være flere return-setninger!

Et siste eksempel

```
func pot2 (int x) {
    int p2; p2 = 1;
    while (2*p2 <= x) { p2 = 2*p2; }
    return p2;
}

int x;

func main () {
    int v; v = getint();
    x = pot2(v); putchar(x); putchar(10);
}
```

Programmet kjøres slik:

```
$ rusc -logC demo.rusc
$ rask demo.rask
200
128
```


Hopp til hovedprogrammet

Hovedprogrammet er funksjonen main.

Instruksjon 0 vil derfor alltid være et kall på hovedprogrammet etterfulgt av et kall på exit(0) (hvorfor?).

Siden adressen er ukjent før alle funksjonene er kompilert, må adressen settes inn senere. (Nærmere forklaring ble gitt forrige uke.)


```
Code 0: 1600000000000000 CALL 0 0 0 # <Dummy main program>
Code 1: 2110000000000000 SET 11 0 0 # (0)
Code 2: 16000000000009990 CALL 0 0 9990 # exit
Code 3: RES 1 # <return address> in pot2
Code 4: RES 1 # <refuge for R3> in pot2
Code 5: RES 1 # int x
Code 6: RES 1 # int p2
Code 7: 3310000000000003 STORE 31 0 3 # <save return address>
Code 8: 3030000000000004 STORE 3 0 4 # <save R3>
Code 9: 3110000000000005 STORE 11 0 5 # <save parameter x>
Code 10: 2010000000000001 SET 1 0 1 # R1 = 1
Code 11: 3010000000000006 STORE 1 0 6 # p2 =
Code 12: 2010000000000002 SET 1 0 2 # R1 = 2
Code 13: 2030100000000000 SET 3 1 0 # <save operand>
Code 14: 1010000000000006 LOAD 1 0 6 # R1 = p2
Code 15: 6010300000000001 MUL 1 3 1 # *
Code 16: 2030100000000000 SET 3 1 0 # <save operand>
Code 17: 1010000000000005 LOAD 1 0 5 # R1 = x
Code 18: 1101030000000001 LESSEQ 1 3 1 # <=
Code 19: 1401000000000000 JUMPEQ 1 0 0 # break while if != 0
Code 20: 2010000000000002 SET 1 0 2 # R1 = 2
Code 21: 2030100000000000 SET 3 1 0 # <save operand>
Code 22: 1010000000000006 LOAD 1 0 6 # R1 = p2
Code 23: 6010300000000001 MUL 1 3 1 # *
Code 24: 3010000000000006 STORE 1 0 6 # p2 =
Code 25: 1400000000000012 JUMPEQ 0 0 12 # continue while
Code 19: 1401000000000026 ---> 26 # <update break address>
Code 26: 1010000000000006 LOAD 1 0 6 # R1 = p2
Code 27: 1400000000000000 JUMPEQ 0 0 0 # return
Code 27: 1400000000000028 ---> 28 # <update address of return>
Code 28: 1030000000000004 LOAD 3 0 4 # <restore R3>
Code 29: 1310000000000003 LOAD 31 0 3 # <restore return address>
Code 30: 1700000000000000 RET 0 0 0 # return (from pot2)
```


Oversikt	Kodegenerering	Subversion	Til slutt
o	ooooooooooooooooo●o	oooooooooooooooooooo	o

Et eksempel

```
Code 31:          RES          1 # int x
Code 32:          RES          1 # <return address> in main
Code 33:          RES          1 # <refuge for R3> in main
Code 34:          RES          1 # int v
Code 35: 331000000000032 STORE 31 0 # <save return address>
Code 36: 303000000000033 STORE 3 0 # <save R3>
Code 37: 16000000000009992 CALL 0 0 9992 # getint(...)
Code 38: 3010000000000034 STORE 1 0 # v =
Code 39: 1110000000000034 LOAD 11 0 # R11 = v
Code 40: 1600000000000007 CALL 0 0 # pot2(...)
Code 41: 3010000000000031 STORE 1 0 # x =
Code 42: 1110000000000031 LOAD 11 0 # R11 = x
Code 43: 16000000000009994 CALL 0 0 9994 # putint(...)
Code 44: 2110000000000010 SET 11 0 # R11 = 10
Code 45: 16000000000009993 CALL 0 0 9993 # putchar(...)
Code 46: 1030000000000033 LOAD 3 0 # <restore R3>
Code 47: 1310000000000032 LOAD 31 0 # <restore return address>
Code 48: 1700000000000000 RET 0 0 # return (from main)
---> 0: 1600000000000035 # <address of 'main'>
```


INF2100 — Høsten 2007

Dag Langmyhr

Oversikt	Kodegenerering	Subversion	Til slutt
o	oooooooooooooooooooo	●oooooooooooooooooooo	o

Samarbeidsproblemer

Når flere samarbeider

Når flere jobber sammen, kan man trække i beina på hverandre:

1. Per tar en kopi av en kildefil og begynner å rette på den.
2. Kari gjør det samme.
3. Kari blir første ferdig og kopierer filen tilbake.
4. Per blir ferdig og kopierer filen tilbake. Karis endringer går tapt.

INF2100 — Høsten 2007

Dag Langmyhr

Oversikt	Kodegenerering	Subversion	Til slutt
o	ooooooooooooooooo●	oooooooooooooooooooo	o

Gode råd

Noen siste gode råd

Basert på egne og andres (til dels bitre) erfaringer mener jeg dere bør:

- ▶ diskutere ideer og løsningsforslag med hverandre.
- ▶ lese kompendiet, ukeoppgavene og lysarkene fra forelesningene.
- ▶ utvide programmet i små steg som testes godt før dere går videre.
- ▶ skrive mange små testprogrammer i RusC.
- ▶ bruk standard rusc som fasit.
- ▶ spørre gruppelærerne.
- ▶ ta det helt rolig om dere blir innkalt til samtale om prosjektet.

INF2100 — Høsten 2007

Dag Langmyhr

Oversikt	Kodegenerering	Subversion	Til slutt
o	oooooooooooooooooooo	o●oooooooooooooooooooo	o

Versjonskontrollsystemer

Løsningen

Et *versjonskontrollsystem* er løsningen.

De fleste slike systemer er *utsjekkingsystemer* basert på *låsing*:

1. Per ber om og *sjekker ut* (dvs får en kopi av) filen og begynner å rette på den.
2. Kari ber om en kopi, men får den ikke fordi den er *låst*.

Først når Per er ferdig og *sjekker inn* filen, kan Kari få sin kopi.

INF2100 — Høsten 2007

Dag Langmyhr

Oversikt ○	Kodegenerering ○○○○○○○○○○○○○○○○○○	Subversion ○○●○○○○○○○○○○○○	Til slutt ○
Versjonskontrollsystemer			

Fordeler med et slikt utsjekkingsystem:

- ▶ Lettforståelig.
- ▶ Ganske sikkert.

(Men hva om Per og Kari begge må rette i to filer? Da kan de starte med hver sin fil, men når de er ferdige med den første filen kan systemet inneholde feil.)

- ▶ Kari bør kunne få en lese-kopi selv om Per jobber med filen. (Mange systemer tillater det, men ikke alle.)

Oversikt ○	Kodegenerering ○○○○○○○○○○○○○○○○○○	Subversion ○○●○○○○○○○○○○○○	Til slutt ○
Versjonskontrollsystemer			

Ulemper:

- ▶ Hva om Per glemmer å legge tilbake filen?
- ▶ Det burde vært lov for Per og Kari å jobbe på ulike deler av filen samtidig.

Oversikt ○	Kodegenerering ○○○○○○○○○○○○○○○○○○	Subversion ○○○●○○○○○○○○○○	Til slutt ○
Innsjekkingsystemer			

Innsjekkingsystemer

En bedre² løsning er *innsjekkingsystemer*:

- ▶ Alle kan nårsomhelst sjekke ut en kopi.
- ▶ Ved innsjekkning kontrolleres filen mot andre innsjekkinger:
 - ▶ Hvis endringene som er gjort ikke er i konflikt med andres endringer, *blandes* endringene med de tidligere.
 - ▶ Ved konflikt får brukeren beskjed om dette og må manuelt klare opp i sakene.

²Noen ganger er utsjekkingsystemer og låsing nødvendig: for eksempel når filene ikke er tekstfiler.

Oversikt ○	Kodegenerering ○○○○○○○○○○○○○○○○○○	Subversion ○○○○●○○○○○○○○	Til slutt ○
Innsjekkingsystemer			

Et scenario

1. Per sjekker ut en kopi av en fil. Han begynner å gjøre endringer i slutten av filen.
2. Kari sjekker ut en kopi av den samme filen. Hun endrer bare i begynnelsen av filen.
3. Per sjekker inn sin kopi av filen.
4. Kari sjekker inn sin kopi, og systemet finner ut at de har jobbet på hver sin del. Innsjekkningen godtas.

Oversikt	Kodegenerering	Subversion	Til slutt
o	oooooooooooooooooooo	ooooo●oooooooo	o
Innsjekkingsystemer			

Når man er alene

Selv om jobber alene med et prosjekt, kan det være svært nyttig å bruke et versjonskontrollsystem:

- ▶ Man kan enkelt finne frem tidligere versjoner.
- ▶ Det kan hende man jobber på flere datamaskiner.
- ▶ Noen ganger lager man flere versjoner av et program, for eksempel tilpasset ulike operativsystemer. Men ofte er 90% eller mer av koden felles.

	INF2100 – Høsten 2007	Dag Langmyhr	
Oversikt	Kodegenerering	Subversion	Til slutt
o	oooooooooooooooooooo	ooooo●oooooooo	o
Subversion			

Nære og fjerne systemer

Subversion kan operere på to måter:

- ▶ Alt skjer i det lokale filsystemet.
- ▶ Man kan starte en Subversion-tjener på en maskin og så sjekke inn og ut filer over nettet.

Vi skal gjøre det siste og bruke Ifis Subversion-tjener.

	INF2100 – Høsten 2007	Dag Langmyhr
--	-----------------------	--------------

Oversikt	Kodegenerering	Subversion	Til slutt
o	oooooooooooooooooooo	ooooo●oooooooo	o
CVS			

CVS og Subversion

Det mest kjente innsjekkingsystemet er CVS («Concurrent Versions System») laget i 1986 av Dick Grune. Det er veldig mye brukt i Unix-miljøer.

For å bøte på noen svakheter i CVS laget firmaet CollabNet Subversion i 2000.

Gratis implementasjoner finnes for alle vanlige operativsystemer; se <http://subversion.tigris.org/>.

	INF2100 – Høsten 2007	Dag Langmyhr	
Oversikt	Kodegenerering	Subversion	Til slutt
o	oooooooooooooooooooo	ooooo●oooooooo	o
Subversion			

Opprette et *repository*

1. Gå inn på nettsiden
<https://www.ifi.uio.no/system/svn/>
2. Logg inn.
3. Velg «My repositories» og «Create new repository». (I dette eksemplet heter det Hallo.)
(Alle kan lage inntil tre «repositories».)
4. Hvis det er flere på prosjektet, velg «Edit user access».

	INF2100 – Høsten 2007	Dag Langmyhr
---	-----------------------	--------------

Oversikt o	Kodegenerering oooooooooooooooooooo	Subversion oooooooooooo●oooo	Til slutt o
Subversion			

Legge inn filer

Så kan vi legge inn mapper. La oss lage en *gren* med mappen Hei-1 som inneholder filen Hello.java:

```
$ cd Hei-1
$ svn import https://sub.ifi.uio.no/repos/users/dag-Hallo -m "2100demo"
Adding Hei/Hello.java

Committed revision 1.
```

Opsjonen `-m` gir en kort beskrivelse av denne grenen.

 INF2100 — Høsten 2007 Dag Langmyhr			
Oversikt o	Kodegenerering oooooooooooooooooooo	Subversion oooooooooooo●oooo	Til slutt o
Subversion			

Sjekke inn filer

Etter at filen er endret, kan vi sjekke den inn igjen:

```
$ svn commit -m"Enklere kode"
Sending Hello.java
Transmitting file data .
Committed revision 2.
```

Vi behøver ikke nevne hvilke filer som er endret — det finner Subversion ut selv. (Etter første utsjekking inneholder mappen skjulte opplysninger om repository-et, så det trenger vi ikke nevne mer.)

 INF2100 — Høsten 2007 Dag Langmyhr			
--	--	--	--

Oversikt o	Kodegenerering oooooooooooooooooooo	Subversion oooooooooooo●oooo	Til slutt o
Subversion			

Sjekke ut filer

Nå kan (for eksempel fra en annen mappe) hente ut mappen vår:

```
$ svn co https://sub.ifi.uio.no/repos/users/dag-Hallo
A dag-Hallo/Hello.java
Checked out revision 1.
$ ls -l
drwxr-xr-x  3 dag  ifi-a      4096 2007-11-13 06:46 dag-Hallo
$ ls -la dag-Hallo
total 16
drwxr-xr-x  3 dag  ifi-a      4096 2007-11-13 06:46 .
drwxr-xr-x  3 dag  ifi-a      4096 2007-11-13 06:46 ..
drwxr-xr-x  6 dag  ifi-a      4096 2007-11-13 06:46 .svn
-rw-r--r--  1 dag  ifi-a       500 2007-11-13 06:46 Hello.java
```

 INF2100 — Høsten 2007 Dag Langmyhr			
Oversikt o	Kodegenerering oooooooooooooooooooo	Subversion oooooooooooo●oooo	Til slutt o
Subversion			

Andre nyttige kommandoer

`svn update .` henter inn eventuelle oppdateringer fra repository.

`svn info` viser informasjon om mappen vår:

```
$ svn info
Path: .
URL: https://sub.ifi.uio.no/repos/users/dag-Hallo
Repository Root: https://sub.ifi.uio.no/repos/users/dag-Hallo
Repository UUID: 8c927215-bc3e-0410-a56f-b2451114731f
Revision: 2
Node Kind: directory
Schedule: normal
Last Changed Author: dag
Last Changed Rev: 2
Last Changed Date: 2007-11-13 07:02:16 +0100 (Tue, 13 Nov 2007)
```

 INF2100 — Høsten 2007 Dag Langmyhr			
---	--	--	--

svn diff viser hvilke endringer som er gjort:

```
$ svn diff -r 1:2
Index: Hello.java
=====
--- Hello.java (revision 1)
+++ Hello.java (revision 2)
@@ -7,10 +7,9 @@
     Properties prop = System.getProperties();
     String versjon = prop.getProperty("java.version"); // Versjonen
     String koding = prop.getProperty("file.encoding"); // Koding
-   String hei;
+   String hei = "Hallo";

-   hei = "Hallo";
-   hei = hei + ", alle sammen!";
+   hei += ", alle sammen!";
     System.out.println(hei);
     System.out.println("Dette er versjon " + versjon);
     System.out.println("Kodingen er " + koding);
```


Om dere likte kurset

har dere flere kurs innen samme felt:

INF2270 (tidligere INF1070) lærer dere å programmere Intel maskinspråk

INF3110 introduserer dere for mange flere programmeringsspråk (og litt mer om kompilering)

INF5110 gir en grundig innføring i hvordan man skriver en kompilator

